

Vabimo vas na javno razpravo

Komu in zakaj so v napoto zasebne raziskovalne in visokošolske organizacije?

V predlogu **Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti**, ki je v javni obravnavi do 18. maja 2019, je zasebnim raziskovalnim organizacijam docela odvzeta možnost pridobivanja koncesij za stabilno financiranje izvedbe javne službe na področju raziskovalne dejavnosti. To, da so v zakonskem predlogu, posebej in mimo reda imenovane izjeme, še posebej kaže na izredno stanje, ki se ga želi z zakonom uveljaviti.

Izvajanje javne službe je po tem zakonskem predlogu omejeno zgolj na ustanove in organizacije, katerih ustanoviteljica in lastnica je država.

To pomeni, da bo državno-javnim organizacijam in ustanovam v primeru, da se sprejme predlagani zakon, pripadla monopolna pozicija in vsi z njo povezani privilegiji. Obvarovane bodo pred vso možno konkurenco v dejavnostih, ki so sofinancirane iz državnega proračuna, v katerega za skupno dobro prispevajo državljanke in državljani Republike Slovenije.

Javne organizacije bodo delovale v zaprtem in samozadostnem sistemu, v katerem zasebna pobuda ni zaželeno. S takim načrtnim izključevanjem se onemogoča kvaliteten razvoj družbe in države na področju raziskovalne in visokošolske dejavnosti.

Monopolizacija opravljanja javne službe in zaprtost javnega sistema sta značilni za avtoritarne in totalitarne družbene ureditve, v katerih imajo samo posvečeni pravico in možnost delovanja in sodelovanja pri javnih zadevah. Svojo primernost morajo najprej izkazati pred aparati oblasti. V takem nevzpodbudnem in oblastno diriganem družbenem okolju se javlja korupcija, klientelizem in netransparentno trošenje finančnih sredstev na škodo državljanek in državljanov ter države same.

Sedanji predlog zakona je v nasprotju s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, z demokratičnimi vrednotami, ki so z zapisane v Ustavi Republike Slovenije in v ustanovnih dokumentih ter načelih Evropske unije. To pa nas opozarja, da predlagatelj **Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti** po 28 letih od sprejema Ustave RS in po 15 letih od članstva v EU, namesto da bi zasledoval ključne razvojne perspektive in sledil osnovnim načelom demokratične ureditve Republike Slovenije, uvaja diskriminacijo in monopole, značilne za politični sistem, katerega smo odpravili. Raziskovalna dejavnost na Slovenskem se podreja interesom že do sedaj privilegiranih državno-javnih organizacij, uzakonja se že doslej diskriminatorno sofinanciranje raziskovalne dejavnosti, ki ga podpirajo tudi veljavni podzakonski akti ARRS.

Uvodne misli v razpravo bodo podali:

izr. prof. dr. Jernej Letnar Černič

prof. dr. Dean Komel

prof. dr. Primož Rožman

Tomaž Zalaznik

akad. prof. dr. Robert Zorec

Namen razprave je, da se v diskusiji izrazijo mnenja in pripombe vseh udeležencev razprave na predlagani zakon.

Razprava bo v torek, 14. maja 2019, ob 10. uri, v City Hotelu, Dalmatinova ulica 15, Ljubljana.